

Anonimizált változat

Fordítás

C-404/21 – 1

C-404/21. sz. ügy

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás**

A benyújtás napja:

2021. június 30.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunale Ordinario di Asti (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. január 13.

Felperes:

WP

Alperesek:

Istituto nazionale della previdenza sociale

Olasz Köztársaság

Az alapeljárás tárgya

Az Európai Központi Bank (a továbbiakban: EKB) személyi állományának tagját megillető, az általa a Istituto nazionale della previdenza socialénál (országos társadalombiztosítási intézet, Olaszország; a továbbiakban: INPS) szerzett nyugdíjjogosultság EKB nyugdíjrendszerébe történő átviteléhez való jog és/vagy az EKB személyi állományának ezen tagját megillető, az európai szabályozás végrehajtásának elmulasztása miatti kártérítés jogcímén az INPS-nél szerzett nyugdíjjogosultság EKB nyugdíjrendszerébe történő átviteléhez való jog megállapítása iránti kereset.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikkén alapuló, előzetes döntéshozatal iránti kérelem, amelynek tárgyát az képezi, hogy összeegyeztethető-e az EUMSZ 45. cikkel és EUMSZ 48. cikkel, az EUSZ 4. cikkel, az EU tisztviselőinek személyzeti szabályzata VIII. mellékletének 11. cikkével és az Európai Központi Bank személyi állományának alkalmazási feltételei IIIa. mellékletének 8. cikkével az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely nem teszi lehetővé a nemzeti szociális biztonsági rendszerben szerzett nyugdíjjogosultságnak megfelelő tőkeérték EKB szociális biztonsági rendszerébe való átvitelét. Az említett átvitelhez való jog elismerése végrehajtási jogi aktus vagy a tagállam, illetve a nemzeti nyugdíjhatóság és az EKB közötti megállapodás hiányában is.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

„Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 45. cikket és EUMSZ 48. cikket, az EUSZ 4. cikket, az [EU] tisztviselőinek személyzeti szabályzata VIII. mellékletének 11. cikkét, valamint az EKB személyi állományának alkalmazási feltételei IIIa. mellékletének 8. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy az olyan nemzeti közigazgatási gyakorlat, amely az olyan tagállami munkavállaló számára, aki a nemzeti nyugdíjhatóságnál nyugdíjjogosultságot szerzett, és aki jelenleg egy uniós intézménynél, például az EKB-nál végez munkát, nem teszi lehetővé, hogy az említett intézmény nyugdíjrendszerébe vigye át a saját államának szociális biztonsági rendszerében szerzett nyugdíjjogosultságot?

Különösen az első kérdésre adandó válasz függvényében biztosítani kell-e a nyugdíjjogosultságok átvitelének jogát az egyrészt a munkavállaló származási tagállama vagy a munkavállaló nyugdíjhatósága, másrészt pedig az uniós intézmény közötti külön megállapodás hiányában is?”

Az uniós jog hivatkozott rendelkezései

EUMSZ 45. cikk és EUMSZ 48. cikk

Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése

Az EU tisztviselőinek személyzeti szabályzata VIII. mellékletének 11. cikke

Az EKB személyi állományának alkalmazási feltételei IIIa. mellékletének 8. cikke:

„The ECB shall enter into agreements and make appropriate arrangements with such other employee benefit arrangements, organisations and governments as it determines to accept the transfer to the Scheme of amounts of cash in respect of members following completion of their probationary period with the ECB [Az

EKB az ilyen egyéb munkavállalói juttatási programokkal, szervezetekkel és a kormányokkal megállapodást köt és megfelelő intézkedéseket hoz annak lehetővé tétele érdekében, hogy a nyugdíjrendszerébe pénzösszegek kerülhessenek át a személyi állományának olyan tagjai vonatkozásában, akiknek próbaidejük az EKB-nél már eltelt (nem hivatalos fordítás).]”

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

A legge n. 115 del 29 luglio 2015 (2015. július 29-i 115. sz. törvény) 18. cikke

E cikk értelmében 2016. január 1-jétől azon európai uniós polgárok, akik kötelező általános munkavállalói rokkantsági és öregségi nyugdíjbiztosítással rendelkeznek vagy rendelkeztek, az annak keretében szerzett biztosítási időket halmozhatják a nemzetközi szervezeteknél szerzett biztosítási időkkel. A biztosítási idők halmozása az érintett kérelmén alapul, amelyet annál az olasz nyugdíjhatóságnál kell benyújtani, amelynél az érintett biztosítási időt szerzett.

A legge n. 29 del 7 febbraio 1979 (1979. február 7-i 29. sz. törvény) 1. cikke

E cikkben elismerést nyer, hogy a köz- vagy magánszféra olyan munkavállalója, aki az INPS által kezelt, kötelező általános munkavállalói rokkantsági és öregségi nyugdíjbiztosítást helyettesítő kötelező nyugdíjbiztosítási formák keretében biztosított vagy biztosított volt, az egységes nyugdíjhoz való jogosultság biztosítása érdekében a fent említett nyugdíjbiztosítási formák keretében szerzett valamennyi biztosítási idő egybeszámítását kérhesse a kötelező általános biztosítási rendszerbe való belépéssel, és annak keretében megfelelő biztosítások létesítésével. A származási nyugdíjpénztár e célból a hozzá befizetett járulékok összegét átutalja a fent említett kötelező általános biztosítási rendszerbe. Ez azonban csak a nemzeti nyugdíjhatóságokra vonatkozik.

Az INPS és az Európai Beruházási Bank között az Európai Beruházási Bank személyi állománya biztosításainak átviteléről szóló, 2000. január 24-i megállapodás és az INPS-nek a megállapodás lényeges elemeit ismertető, 2001. január 23-i 14. sz. körlevele.

E megállapodás az EBB-nél szerzett nyugdíjjogosultságnak megfelelő tőkeérték INPS-hez való átvitelének lehetőségén kívül ennek fordítottját, vagyis az INPS-nél szerzett nyugdíjjogosultságnak megfelelő tőkeérték EBB-hoz történő átvitelét is lehetővé teszi. Ez utóbbi esetben a biztosítás átvitele iránti kérelmet a kérelem benyújtásának időpontjában szolgálatban lévő személyzeti tag a nyugdíjfizetéssel nem érintett, INPS-nél szerzett biztosítási időkre vonatkozóan közvetlenül az INPS-nél is benyújthatja az EBB tájékoztatása mellett. Az EBB az érintett alapon fennálló biztosításnak megfelelő biztosításmatematikai egyenértéket kér az INPS-től. Az INPS az elfogadás kérelmező általi kézhezvételét követő hatvan napon belül közli az érdekelttel és az EBB-vel az átutalandó összeget, és ezt követően három hónapon belül intézkedik az összegek átutalásáról.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes jelenleg az EKB személyi állományának tagja és 2012. március 1-je óta dolgozik az EKB-nál. 1982. augusztus 1-jétől 2012. február 24-ig Olaszországban dolgozott magánjogi jogállású munkáltató munkavállalójaként, és ezen időszak tekintetében a kötelező járulékokat megfizették utána az INPS munkavállalói nyugdíjalapjába.
- 2 2016. december 12-én a felperes azt kérte az INPS-től, hogy utalja át az EKB nyugdíjrendszerébe – akár az INPS és az EKB közötti megállapodás esetleges megkötése révén, és adott esetben akár kártérítés jogcímén is – az INPS munkavállalói nyugdíjalapjában a javára létrehozott biztosításnak megfelelő biztosításmatematikai egyenértéket, amelyet a kérelem benyújtásának időpontjára, az érintett alapnál kezelt nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint állapítanak meg.
- 3 Másodlagosan a felperes az INPS munkavállalói nyugdíjalapjába befizetett társadalombiztosítási járulékok alapján a naprakésszé tett tőkeértéknek az EKB nyugdíjrendszerébe való átvitelét kérte az INPS-től.
- 4 Az INPS a felperes kérelmét azzal az indokkal utasította el, hogy külön jogszabályi rendelkezés vagy kétoldalú megállapodás hiányában nem intézkedhet a kért átvitelről.
- 5 A felperes által a kérelmet elutasító határozat ellen ezt követően benyújtott közigazgatási jogorvoslati kérelmet – mint elfogadhatatlant – elutasították.
- 6 A felperes ezt követően keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelyben azt kérte, hogy a bíróság:
 - elsődlegesen állapítsa meg és mondja ki, hogy az INPS és/vagy az Olasz Köztársaság köteles meghozni mindazokat az intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az EKB nyugdíjrendszerébe át lehessen vinni a munkavállaló által az INPS munkavállalói nyugdíjalapjánál szerzett nyugdíjjogosultság biztosításmatematikai egyenértékének megfelelő 714 924,79 euró összeget, következésképpen kötelezze az INPS-t és/vagy az Olasz Köztársaságot arra, hogy tegye meg az ezen összeg EKB nyugdíjrendszerébe történő átviteléhez szükséges valamennyi intézkedést;
 - másodlagosan állapítsa meg és mondja ki, hogy az INPS és/vagy az Olasz Köztársaság köteles kártérítés jogcímén 714 924,79 EUR összeget az EKB nyugdíjrendszerébe átutalni, következésképpen kötelezze az INPS-t és/vagy az Olasz Köztársaságot arra, hogy ezt az összeget kártérítés jogcímén utalja át az EKB nyugdíjrendszerébe.
- 7 Az INPS a kereset elfogadhatatlanságára, érdemben pedig a kérelmező által hivatkozott jog hiányára hivatkozott.

- 8 Az Olasz Köztársaság vitatja a kereset megalapozottságát.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 9 A felperes álláspontja szerint a személyzeti szabályzat VIII. mellékletének 11. cikke és az EKB személyi állományának alkalmazási feltételei IIIa. mellékletének 8. cikke az EKB személyi állományának tagjai számára közvetlenül biztosítja a nemzeti nyugdíjalapnál szerzett nyugdíjjogosultság átviteléhez való jogot. A személyzeti szabályzat VIII. mellékletének 11. cikke értelmében ugyanis az a tisztviselő, aki azt követően lép az Unió szolgálatába, hogy egy nemzeti szervezet szolgálatából kilépett, jogosult az ilyen szolgálat vagy tevékenység révén szerzett nyugdíjjogosultság – az átruházás tényleges időpontjának megfelelően naprakésszé tett – tökéértékét az Uniónak befizettetni. Az intézmény kinevezésre jogosult hatósága, amelynek a tisztviselő szolgálatot teljesít, az általános végrehajtási rendelkezések segítségével megállapítja azon nyugdíjszerző szolgálati évek számát, amelyeket a nyugdíjrendszerében a korábbi szolgálati jogviszonyra tekintettel a tisztviselő számára jóvá kell írni. Ezenkívül az EKB személyi állománya alkalmazási feltételeinek 8. cikke rögzíti, hogy az EKB köteles megállapodni a nemzeti nyugdíjalapokkal, hogy biztosítsa a nyugdíjjogosultságok tökéértékének a nemzeti nyugdíjalapokból az EKB nyugdíjrendszerébe történő átvitelét a személyzet olyan tagjai vonatkozásában, akiknek a próbaideje az EKB-nál már letelt.
- 10 Ennélfogva az INPS gyakorlata – amelynek értelmében az INPS nemzeti átültető jogalkotási aktus vagy az INPS, illetve az olasz állam és az EKB közötti megállapodás hiányában megtagadja az átvitelt –, ellentétes a fent említett rendelkezésekkel, valamint az EUMSZ 45. cikkel és EUMSZ 48. cikkel, továbbá a lojális együttműködés EUSZ 4. cikkben előírt kötelezettségével, mivel megakadályozza a munkavállalók Szerződésben elismert, szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását, közelebbről pedig sérti az olyan munkavállalók jogait, akik – miután valamely tagállamban dolgoztak – az EKB-hoz hasonló uniós intézmény keretében végeztek munkát. Az INPS tehát köteles a nála szerzett nyugdíjjogosultság átutalására. Az INPS az említett díjak számításának módját illetően szükség esetén alapul veheti az INPS és az EBB által megkötött, a 2001. január 23-i 14. sz. INPS körlevélben szereplő megállapodásban megállapított kritériumokat.
- 11 Ezenfelül a felperes rámutat arra, hogy a nemzeti jogalkotási aktus elfogadásának hiánya, vagy az INPS és az EKB között a szóban forgó átvitel végrehajtásának részletes szabályaira vonatkozó megállapodás hiánya az uniós jogot, különösen pedig a lojális együttműködés kötelezettségét sérti, ami kártérítési kötelezettséget keletkeztet a felperessel szemben.
- 12 Az INPS álláspontja szerint az uniós jog fent hivatkozott rendelkezései nem alkalmazhatók közvetlenül. Következésképpen az INPS előírás vagy átültető megállapodás hiányában nem végezheti el a szóban forgó átvitelt.

- 13 Az Olasz Köztársaság a jelen ügyben vitatja, hogy fennállnának az uniós jog végrehajtásának elmulasztásával okozott kár megtérítéshez való jog elismerésének feltételei.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 14 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, meg kell határozni, hogy az EUMSZ 45. cikket és EUMSZ 48. cikket, az EUSZ 4. cikket, a személyzeti szabályzat VIII. mellékletének 11. cikkét és az EKB személyi állományának alkalmazási feltételei IIIa. mellékletének 8. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azok valamely uniós intézmény, különösen pedig az EKB munkavállalója javára biztosítják azt a jogot, hogy a nemzeti nyugdíjhatóságnál szerzett nyugdíjjogosultsága átkerüljön az EKB nyugdíjrendszerébe, és hogy ezt a jogot attól függetlenül is el kell-e ismerni, hogy elfogadtak-e olyan nemzeti végrehajtási szabályt vagy a tagállam, illetve a nemzeti nyugdíjhatóság és az EKB kötött-e olyan külön megállapodást egymással, amelynek révén meghatározták e jog gyakorlásának módját. Ennek hiányában a bíróság álláspontja szerint az 1979. február 7-i 29. sz. törvényben szereplő, a nemzeti nyugdíjhatóságoknál befizetett járulékok egybeszámítására vonatkozó szempontokat lehetne alapul venni.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság ezen értelmezési kétségeket illetően a Bíróság két ítéletére hivatkozik.
- 16 A Bíróság a 2013. július 4-i Gardella ítélet (C-233/12) 28–30. pontjában az Európai Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: ESZH) tisztviselője esetében kizárta az általa Olaszországban teljesített szolgálati idő alapján szerzett nyugdíjjogosultság átviteléhez való jog fennállását, mivel egyrészt az ESZH nem uniós intézmény vagy szerv, ezért annak alkalmazottai nem tartoznak a személyzeti szabályzat hatálya alá, másrészt pedig az ESZH nyugdíjszabályzata – amely nem minősül uniós jogi aktusnak és a személyzeti szabályzattal ellentétben nem bír közvetlen joghatással a tagállamokban – akként rendelkezik, hogy a nyugdíjjogosultságot megtestesítő tőkeérték átvitelének feltétele az, hogy azt a nemzeti nyugdíjrendszert kezelő szerv kifejezetten engedélyezze.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság tehát úgy ítéli meg, hogy védhető az ezzel ellentétes érvelés, vagyis hogy fennáll az EKB alkalmazottja nemzeti hatóságnál szerzett nyugdíjjogosultságának átviteléhez való joga, mivel az EKB uniós intézmény, és az EKB személyi állományának alkalmazási feltételei IIIa. mellékletének 8. cikke követelményként nem írja elő a nemzeti nyugdíjhatóság engedélyének meglétét.
- 18 A Bíróság a 2013. december 5-i Krajsky soud v Praze – Cseh Köztársaság ítélet (C-166/12) 30–32. pontjában megállapította, hogy az uniós jogalkotó célja a személyzeti szabályzat VIII. melléklete 11. cikkének (2) bekezdésével nem a nyugdíj terén hozott különböző nemzeti rendelkezések harmonizálása volt, és hogy az uniós jog elismeri a tagállamok azon lehetőségét, hogy meghatározzák szociális biztonsági rendszerük alapelveit. A tagállamok széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a személyzeti szabályzat VIII. melléklete 11. cikkének

(2) bekezdését végrehajtó nemzeti rendelkezések meghozatala során, különösen az uniós nyugdíjrendszerben figyelembe vehető, a nemzeti rendszerben megszerzett nyugdíjjogosultság tőkeértéke összegének tagállamok általi meghatározására vonatkozó módszerrel kapcsolatban.

- 19 A kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy ebből az ítéletből látszólag az következik, hogy a nemzeti rendszerben szerzett és az uniós nyugdíjrendszerbe átvinni kívánt nyugdíjjogosultság tőkeértékének meghatározására irányuló külön nemzeti szabályozás elfogadása szükséges, valamint hogy ilyen végrehajtási szabály hiányában nem alkalmazhatók a nemzeti jogban, illetve az INPS és más uniós szervek által kötött megállapodásokban, köztük az INPS és az EBB által kötött megállapodásban meghatározott számítási szempontok.
- 20 E megfontolások tükrében a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatal céljából a fent említett kérdéseket terjeszti a Bíróság elé.

MUNKADOKUMENTUM